

INSPIRATIONSPUNKTER

14. oktober 2010

Talepapir til brug for åbent samråd i FÆU 14. oktober 2010 ad samrådsspørgsmål A alm. del stillet 6. oktober 2010 efter ønske fra Høgni Hoydal (TF) om hele forløbet med Eik Bank.

Indledning:

Tak for invitationen til at komme i dag og redegøre for hele forløbet med Eik Bank.

Inden jeg begynder med at besvare det stillede spørgsmål, vil jeg gerne indlede med at understrege, at det er en alvorlig situation, der er opstået på det færøske finansmarked. I en sådan situation er det helt afgørende, at vi kan fastholde tilliden til det finansielle system. Og det har vi sikret med Bankpakken, hvor vi fik mulighed for at håndtere en ekstraordinær situation som denne på en ordentlig måde og inden udløbet af Bankpakken.

Jeg er derfor glad for, at Færøerne blev omfattet af Bankpakken, og vi kan være tilfredse med det bidrag til såvel økonomisk som finansiell stabilitet, som ordningen har medført i den aktuelle situation.

Med Bankpakken spændte vi som bekendt et sikkerhedsnet ud under samtlige almindelige indskydere og andre simple kreditorer i pengeinstitutterne. Vi skabte således ro og tryghed for kun-

derne og derigennem grundlaget for at opbygge fornyet stabilitet.

I forbindelse med Eik Bankerne vil jeg gerne indledningsvis slå 3 ting fast.

For det første lykkedes det os trods meget kort tid at få håndteret Eik bankerne inden Bankpakken udløb den 30. september. Problemerne i bankerne blev først identificeret meget sent op til udløbet af Bankpakken, da Eik Bankerne ikke selv henvendte sig til myndighederne med deres problemer. At Eik Bankerne er håndteret under Bankpakken betyder, at bankernes aktiviteter lever videre – til gavn for helt almindelige kunder. Kundernes dankort virker fortsat, og kunderne skal ikke fra den ene dag til den anden ud og finde en ny bankforbindelse.

For det andet har der været tid til at få testet mulighederne for, om private eller andre investorer ville tilvejebringe den nødvendige kapital for, at bankerne kunne videreføres. Faktisk løber Finanstilsynets frist for bankerne frem til i morgen.

Jeg forstår sådan set godt det færøske ønske i den forbindelse om ikke at ville dække tab opstået i den danske del af koncernen. Men da Eik Banki havde stillet en moderselskabsgaranti for den danske datterbank, var det ikke muligt i følge reglerne i lov om finansiel stabilitet at adskille de to banker. Det vil kunne ske efter, at bankerne har været under Finansiell Stabilitet A/S.

For det tredje har Finansiell Stabilitet A/S forpligtet sig til snarest muligt at gøre bankernes aktiviteter klar til et salg, og salget vil foregå på en åben og transparent måde. Aktierne i den nye, sunde bank vil naturligvis også blive udbudt på Færøerne, som også statsministeren har sagt.

Spørgsmål A

Hvad kan ministeren oplyse i forbindelse med hele forløbet med Eik Bank, herunder de ansvarlige personers og myndigheders handlinger?

Besvarelse:

Jeg er i spørgsmål A blevet bedt om at redegøre for hele forløbet med Eik Bank, herunder de ansvarlige personers og myndigheders handlinger. Dette vil jeg naturligvis gerne gøre så vidt muligt under hensyntagen til tavshedspligtreglerne i lov om finansiel virksomhed og lov om finansiel stabilitet. Ligeledes vil Finanstilsynet på et senere tidspunkt i henhold til lov om finansiel virksomhed offentliggøre en redegørelse for forløbet.

Finanstilsynet holdt den 15. september møde med Eik koncernens ledelse. På baggrund af dette møde valgte Finanstilsynet at foretage en haste-undersøgelse af datterselskabet Eik Bank Danmarks udlån fra den 20. september, da den generelle statsgaranti ville udløbe den 30. september.

Det skal bemærkes, at Finanstilsynet har oplyst mig om, at tilsynet ikke på mødet den 15. september og heller ikke umiddel-

bart efterfølgende havde indtryk af, at der var væsentlige problemer i det færøske moderselskab, Eik Banki. Det var således Finanstilsynets opfattelse, at problemerne primært var koncentreret i det danske datterselskab; Eik Bank Danmark. I den forbindelse vil jeg gerne understrege, at Eik Bankerne den 10. august 2010 netop havde offentliggjort et forholdsvis positivt regnskab for 1. halvår 2010, dog med underskud i den danske del af koncernen.

Finanstilsynet gennemførte undersøgelsen af Eik Bank Danmark i perioden den 20. – 24. september. Undersøgelsen viste relativt hurtigt, at selskabets tabskapacitet ikke var tilstrækkelig.

Finanstilsynet meddelte derfor tirsdag den 21. september Eik Banki P/F, at Finanstilsynet ville foretage en gennemgang af Eik Bankis engagementer, og at denne undersøgelse ville blive påbegyndt torsdag den 23. september. Formålet med denne undersøgelse var at danne sig et indtryk af moderbankens tabskapacitet.

Sidst på dagen den 21. september anmodede Finanstilsynet om mandat til at kunne føre drøftelser om mulige løsninger.

Det fremgik af anmodningen, at de foreløbige resultater tydede på, at der var en overhængende risiko for, at Eik Bank Danmark kunne få væsentlige finansielle vanskeligheder. Der var også risiko for, at de finansielle vanskeligheder kunne føre til, at moderselskabet Eik Banki kunne få finansielle vanskeligheder.

Jeg fik forelagt sagen onsdag den 22. september og afgav mandatet samme dag.

Finanstilsynet indledte dets undersøgelse af Eik Banki den 23. september.

Så snart det blev konstateret, at det ikke kun var i Eik Bank Danmark, at der var økonomiske problemer, men at der også var selvstændige økonomiske problemer på Færøerne, orienterede jeg det færøske Landsstyre. Det skete fredag den 24. september - og førend Finanstilsynet og Det Finansielle Virksomhedsråd havde fastlagt, hvilke kapitalkrav det var nødvendigt for bankerne at opfylde.

Det skete samtidig med, at Finanstilsynet afholdt møde med Eik Banki P/F om de foreløbige resultater af undersøgelsen.

Der var som opfølgning herpå i den efterfølgende periode løbende kontakt og informationsudveksling mellem de danske myndigheder (Finanstilsynet og Økonomi- og Erhvervsministeriet) og Landsstyret, ligesom der også har været kontakt mellem Statsministeriet og Landsstyret.

I løbet af weekenden den 25.-26. september beregnede Finanstilsynet solvenskrav til de to banker og meddelte de to banker, at Finanstilsynet om mandagen, den 27. september, ville indstil-

le til det Finansielle Virksomhedsråd, at der blev stillet krav om mere kapital til begge banker.

Landstyret fik allerede om søndagen, den 26. september, tilsendt et udkast til afgørelse i sagen. Dette er ikke sædvanlig praksis, men udtryk for en ekstraordinær informationsindsats overfor de færøske myndigheder.

Det Finansielle Virksomhedsråd traf afgørelse den 27. september, hvorefter Finanstilsynet satte en frist til den 30. september kl. 18 for reetablering af solvensen i de to banker. Fristen kunne forlænges efter ansøgning fra bankerne.

Fristen var sat under hensyntagen til, at den generelle statsgaranti for indskydere og simple kreditorer (Bankpakken) udløb den 30. september.

Finanstilsynet valgte således i første omgang at sætte fristen til den 30. september for bedre at kunne vurdere, om der var grundlag for at sætte en ny frist, der løb udover den 30. september, og hvor længe denne nye frist i så fald skulle være.

Finanstilsynet var indstillet på at forlænge fristen efter behov, fx 30 dage, såfremt der var grundlag for at tro på muligheden for en holdbar løsning, dvs. om der kunne opnås tilkendegivelser af, at nogen var villige til økonomisk at involvere sig i en løsning.

Den rene færøske løsning, som en investor offentligt havde meldt ud som en betingelse for at skyde kapital ind, var ikke mulig.

Eik Banki havde nemlig i forbindelse med indgåelsen af aftale om individuel statsgaranti garanteret Eik Bank Danmarks opfyldelse af solvenskravene over for Finansiell Stabilitet A/S og banken selv.

Det betød, at der ved Finanstilsynets fastsættelse af en frist for opfyldelse af solvenskravene den 27. september indtrådte en forpligtelse for Eik Banki overfor Eik Bank Danmark og Finansiell Stabilitet A/S til at sikre, at Eik Bank Danmarks solvens blev reetableret.

Den 27. september talte jeg med Jóannes Eidesgaard om sagen igen. Jeg nævnte, at vi var indstillet på nærmere at undersøge ønsket om, at Eik Banki uden økonomiske konsekvenser kunne frigøres fra sin garantiforpligtelse til at sikre Eik Bank Danmarks opfyldelse af solvenskravnene. Dette forslag var også rejst af de færøske banker.

De gældende regler, der følger af lov om finansiell stabilitet, gjorde det imidlertid ikke muligt at frafalde moderselskabsgarantien.

Dette blev meddelt det færøske Landsstyre onsdag den 29. september. Endvidere blev der samme dag afholdt et møde med Eik

Banki og Eik Bank Danmark, hvor de blev informeret om overvejelserne vedrørende løsningsmuligheden med frigørelse af moderselskabsgarantien, og hvorfor det ikke var muligt at fravige lov om finansiell stabilitet.

Den 30. september fik Finanstilsynet ansøgninger om fristforlængelser fra begge banker.

Finanstilsynet forlængede fristen fra kl. 18 til kl. 23 samme aften. Bankerne oplyste imidlertid senere sammen aften, at de ville indgå en aftale med Finansiell Stabilitet.

Status for bankerne er pt.:

- Der er indgået en betinget overdragelsesaftale med Finansiell Stabilitet A/S. Finanstilsynet har forlænget fristen til at opfylde tilsynets krav til først den 8. oktober og senere til den 15. oktober. (I parentes bemærket betyder det, at der også efter den 30. september var mulighed for at stille med kapital)
- Inden fristens udløb overdrages bankerne endeligt til Finansiell Stabilitet A/S, som derefter snarest vil indlede en salgsproces.
- Overdragelsen af bankerne vil skulle anmeldes til EU-Kommissionen.

Nu er opgaven for Finansiell Stabilitet A/S at reorganisere og sælge bankvirksomheden. Finansiell Stabilitet har, som jeg er orienteret, været på besøg på Færøerne den 4. og 5. oktober for

at fortælle om det videre forløb og planerne for den nærmeste fremtid. Finansiell Stabilitet har endvidere udpeget Jørn Astrup Hansen som selskabets repræsentant i banken.

Jeg har fået det klare indtryk, at der på Færøerne er en betydelig interesse for, at også den nye bank skal have færøsk ejerskab. Finansiell Stabilitet A/S vil snarest muligt efter den endelige overdragelse igangsætte en åben og transparent salgsproces vedrørende både de færøske og de danske bankaktiviteter. I den sammenhæng skal det bemærkes, at aktierne i den nye bank selvfølgelig også vil blive udbudt til færøske investorer på Eik Banki's hjemmeside.

Jeg mener, at vi fra de danske myndigheders side har strakt os langt for at informere og undersøge løsninger i overensstemmelse med den lovgivning, vi har. Jeg forstår godt, at det, at så stor en bank, som Eik Banki er på Færøerne – at den bryder sammen, det er svært for Færøerne. Jeg er kun glad for i den situation, at der er skabt muligheder for, at den sunde del af Eik Banki kan føres videre. Og jeg vil gerne understrege, at det vil vi gøre vores til.